

Чернівецький університет – шедевр архітектури епохи Габсбургів

Юлія Литвин, Людмила Приблуда

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Чернівецький університет ім. Юрія Федьковича – це не лише alma mater, а й надзвичайно популярний туристичний об'єкт. Він є одним із найстаріших класичних університетів в Україні. Розташований у величній будівлі сучасних Чернівців – комплексі, спорудженому в 1864–1882 рр. як резиденція буковинських митрополитів за проектом відомого чеського архітектора Йосифа Главки.

Методи та матеріали. У дослідженні використаний описовий метод. Матеріалом дослідження слугували наукові статті про спорудження університету, його архітектурні особливості.

Результати та обговорення. Ошатна теракотова споруда зі стрункими вежами та кам'яним різьбленням зводилась майже 20 років та втілила в собі еkleктичне поєднання різних архітектурних стилів – від візантійських елементів до суворой романської масивності, від готичних вертикалей до мавританського ажурі. Святкові орнаментальні візерунки кольоровой глазурованої черепиці дахів відтворюють тенденції національного мистецтва. Таке поєднання буковинських мотивів із помпезністю китайського шовку, венеціанських дзеркал та кольорового мармуру характерне і для внутрішнього оздоблення комплексу.

Ініціатива будівництва Резиденції належала на той час ще єпископу Євгену Гакману, який багато зусиль скеровував на підтримання православної віри в регіоні та створення Буковинської митрополії. Завдяки йому цар Франц Йосиф I ухвалив у 1863 р. будівництво майбутнього ансамблю. Саме Гакману належала честь закладання наріжного каменю у фундамент каплиці Св. Іоана Нового Сучавського – першої споруди майбутнього ансамблю. Основне фінансування взяв на себе Буковинський православний фонд, долучились до допомоги австрійський уряд та інші релігійні конфесії міста. Своєрідною подякою за внесок єврейської конфесії стало оздоблення вінцем із Зірок Давида башти одного з корпусів ансамблю. Загальна вартість будівництва склала близько 2 млн золотих флоринів. Реалізацію проекту втілював відомий чеський архітектор Йозеф Главка, який без перебільшення поклав своє здоров'я на вітар будівництва чернівецького комплексу. Під його керівництвом розпочалася розвідка місцевих ресурсів. На потребу будівництва запрацювали керамічний та цегельні заводи, впроваджувалося навчання місцевих майстрів каменярському ремеслу. Кожну цеглину перевіряли на якість, скидаючи її з двадцятиметрової висоти. Для зміцнення кладки до будівельного розчину додавалися курячі яйця та специфічні продукти розтління свійських тварин, яких тут же на подвір'ї і забивали. Роботи інтер'єрів виконані віденськими художниками К. Іобстом, І. Кляйном, чеським К. Свободою, буковинськими Е. Бучевським і Є. Максимовичем. Стиль будівель еkleктичний із панівним мотивом візантійської та романської архітектури. Водночас із резиденцією був спроектований унікальний дендропарк із різноманітними ботанічними дивами та декоративними елементами.

Висновки. Чернівецький університет ім. Юрія Федьковича – визначна архітектурна пам'ятка.

Рис. 1. Чернівецький університет ім. Юрія Федьковича

Література.

1. Невідома Україна. Чернівецький університет імені Юрія Федьковича [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/9761_chernivtsi-national-university.htm.